



sezon 2025/2026



Arkadius  
Bednarek  
Bendyk  
Drab



Frankiewicz  
Liber  
Łysak  
Sabara  
Szpecht  
Tokarczuk  
Żadan



## Podsumowanie merytoryczne sezon 2025/2026

Podstawowym celem mijającego sezonu było rozpoczęcie procesu programowej i wizerunkowej transformacji Teatru Jaracza w Łodzi oraz określenie jego nowej tożsamości artystycznej. Pierwszy sezon pod dyktando Pawła Łysaka został pomyślany jako czas budowania nowego języka komunikacji z publicznością, wzmacniania społecznej roli teatru oraz tworzenia repertuaru, który nie tylko odpowiada na współczesne wyzwania, ale również staje się przestrzenią wspólnej refleksji nad rzeczywistością.

Hasło „Opowieści na czas chaosu” wyznaczyło kierunek wszystkich działań artystycznych, edukacyjnych i społecznych realizowanych przez teatr. Punktem wyjścia stało się przekonanie, że instytucja publiczna nie może pozostawać obojętna wobec najważniejszych problemów współczesnego świata. W repertuarze pojawiły się więc spektakle podejmujące tematy wojny, przemocy, kryzysu demokracji, manipulacji informacją, odpowiedzialności za środowisko naturalne, wykluczenia społecznego czy starzenia się społeczeństwa. Jednocześnie teatr nie rezygnował z emocjonalności, humoru i atrakcyjnej formy scenicznej, proponując widzom przedstawienia angażujące zarówno intelektualnie, jak i emocjonalnie.

Hasło sezonu zostało zaczerpnięte z książki Tomasza Stawiszyńskiego „Reguły na czas chaosu”. Autor był gościem pierwszego z cyklu spotkań wokół teatru, literatury, sztuki i filozofii, które Jaracz organizował przez cały rok.

Sezon 2025/2026 przyniósł wyraźne poszerzenie pola zainteresowań artystycznych Teatru Jaracza. Obok adaptacji ważnych dzieł współczesnej literatury pojawiły się nowe teksty pisane specjalnie dla teatru, projekty autorskie oraz przedsięwzięcia wykorzystujące różnorodne języki współczesnej sceny. Do współpracy zaproszono twórczynie i twórców reprezentujących odmienne estetyki, doświadczenia i pokolenia. Dzięki temu repertuar zyskał większą różnorodność estetyczną i tematyczną.

Istotnym elementem nowej strategii było także wzmacnianie pozycji Teatru Jaracza jako miejsca debaty publicznej. Wokół premier organizowano spotkania, warsztaty, działania edukacyjne i społeczne, realizowane we współpracy z ekspertami, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami partnerskimi. Teatr konsekwentnie poszerzał swoją działalność poza samą prezentację spektakli, stając się przestrzenią rozmowy o sprawach ważnych dla współczesnych mieszkank i mieszkańców Łodzi oraz regionu, a także jako miejsce spotkania różnych środowisk, wymiany doświadczeń i rozmowy o sprawach istotnych społecznie.

Program sezonu obejmował również projekty o wyraźnym wymiarze międzynarodowym. Szczególnym przykładem była polska prapremiera „Internatu” Serhija Żadana, realizowana we współpracy z partnerami wspierającymi dialog polsko-ukraiński. W ramach „Rozmów na czas chaosu” w teatrze odbyło się także spotkanie z tym wybitnym pisarzem.

Teatr Jaracza został też zaproszony do pracy nad międzynarodowym projektem w ramach „Kreatywnej Europy” „Unlock the City”, którego liderem jest Piccolo Teatro z Mediolanu.

Widocznym efektem pierwszego sezonu nowej dyrekcji było również zwiększenie zainteresowania działalnością teatru ze strony mediów, środowiska teatralnego oraz publiczności. Premiery Teatru Jaracza stawały się przedmiotem dyskusji i regularnie pojawiały się zarówno w lokalnych, jak ogólnopolskich mediach. Szczególnie istotne było to, że uwaga recenzentów koncentrowała się nie tylko na jakości artystycznej przedstawień, ale również na spójności nowego programu instytucji. Mijający sezon pokazał, że Teatr Jaracza skutecznie rozpoczął proces budowania nowego wizerunku – nowoczesnej, otwartej i odpowiedzialnej społecznie instytucji kultury, która czerpiąc z własnej tradycji, odważnie podejmuje dialog ze współczesnością.

PREMIERY W SEZONIE 2025/2026

Krysia Bednarek, Barbara Bendyk

# Czas na wielki numer

REŻYSERIA Barbara Bendyk

DRAMATURGIA Krysia Bednarek

SCENOGRAFIA I KOSTIUMY Wiktoria Kubat

RUCH SCENICZNY Urszula Parol

KOMPOZYCJA DŹWIĘKU Joanna Szczęsnowicz

REŻYSERIA ŚWIATŁA Karolina Czerniawska

WIDEO Michał Lejczak

KONSULTACJE TEKSTU Klaudia Gębska, Julia Nowak, Mario Nitek, Kuba Siedlecki,  
Karolina Szczypek, Joanna Szlembarska, Jan Czapliński

KONSULTACJE DRAGU MaRyja de Mon

WYKONANIE PERUK Drag Queen Hrabina, Magdalena Chabrowska-Oleksiak

INSPICJENTKA, SUFLERKA Katarzyna Brudek

REALIZATORZY ŚWIATŁA Rafał Chmielewski, Olaf Makiewicz

REALIZATOR DŹWIĘKU Waldemar Osiecki

## OBSADA

Natalia Klepacka ——— Kaja

Monika Badowska ——— Maja, mama Kai

Matylda Paszczenko ——— Gaja, żart, Kaja 2, standupperka z narzędziami  
aka Baba Drag Queen

**PRAPREMIERA NA MAŁEJ SCENIE 15 LISTOPADA 2025 ROKU**

matronat Feminoteka, Niebieska Linia – Instytut Psychologii Zdrowia

*Czas na wielki numer* jest opowieścią o próbie zmierzenia się z szokiem spowodowanym przemocą seksualną. Młoda kobieta, zgwałcona przez swojego partnera, konfrontuje się z przerażeniem, wściekłością i bezsilnością. Zamyka się w mieszkaniu, które wydaje się być jedynym bezpiecznym dla niej miejscem. W czterech ścianach zamierza na nowo odbudować swoje życie. Chce zapomnieć o traumie, ale skojarzone z cierpieniem obrazy i dźwięki bolą, wdzierają się na siłę, nie dają spokoju, stają się nieznośną udręką,

przynoszą chaos i dezorientację. Czy uda jej się pozbyć wspomnień, znaleźć zrozumienie i wsparcie u najbliższych? Czy będzie miała siłę na walkę o siebie? A może pozostanie sama, uwięziona w lęku i bezradności? Przedstawienie dotyka, wzrusza, zaskakuje, śmieszy i nie pozostawia nikogo obojętnym. Podpowiada, gdzie szukać pomocy i jak się bronić. W świecie, w którym zarówno gwałt, jak i wszelkie zachowania upokarzające kobiety ze względu na płeć stały się naszą realną codziennością, jest mocnym i dobitnym głosem sprzeciwu wobec normalizowania i usprawiedliwiania przemocy seksualnej.

#### FRAGMENTY RECENZJI:

Siłą tego przedstawienia jest kameralność, a w osobistej historii Kai wybrzmiewają doświadczenia bardzo wielu kobiet. [...]

Zofia Dąbrowska, Być kobietą na własnych zasadach, Didaskalia

Naprawdę warto docenić „Czas na wielki numer” za niepodważalne i potrzebne walory edukacyjne wspierające odporność na przemoc, wzmacniające kompetencje w zakresie asertywności i stawiania zdrowych i jednoznacznych granic chroniących przed zachowaniami destrukcyjnym i przemocowymi. [...] Brawa za scenografię i kostiumy Wiktorii Kubat, wykonanie peruk, świetne: czułe i wrażliwe aktorstwo Natalii Klepackiej i Moniki Badowskiej, brawurową kreację aktorską Matyldy Paszczenko jako Drag Queen. Ruch sceniczny Urszuli Parol, kompozycja dźwięku Joanny Szczęsnowicz, reżyseria światła Karoliny Czerniawskiej i video Michała Lejczaka dopełniają dwa światy Kai, w których srebrna kotara uwalnia udręczenie i ciska je w blask reflektorów. [...] Ta sztuka jest o komunikacji, której tak bardzo brakuje człowiekowi. O rozmowach bez treści i o prawdziwym dialogu. O dysonansie między tym, czego chcemy, a co robimy, co czujemy, a co myślimy, co widać, a co istnieje naprawdę. I to są dwie Kaje.

Dominika Urbańska, Dziennik Teatralny

Bendyk i Bednarek unikają żartów, które mogłyby umniejszyć doświadczeniu bohaterek. Lekka konwencja nie służy tu więc wygaszeniu problemu, lecz stworzeniu przestrzeni, dzięki której widz zobaczy go z bezpiecznej pozycji, co może być też wspierające dla osób zmagających się z doświadczeniem przemocy seksualnej.

Joanna Kocemba-Żebrowska, Miej Miejsce

Barbara Bendyk i Krysia Bednarek stworzyły czułą, słodko-gorzką opowieść o kobiecości. Czas na wielki numer to portret siostrzeństwa ponad pokoleniami.

Lidia Kępczyńska, Miesięcznik TEATR

Olga Tokarczuk

# Prowadź swój pług przez kości umarłych

REŻYSERIA Lena Frankiewicz

ADAPTACJA I DRAMATURGIA Sandra Szwarc

SCENOGRAFIA Agata Stanula

KOSTIUMY Krystian Szymczak

MUZYKA Stefan Wesołowski

CHOREOGRAFIA Agnieszka Kryst, Anna Steller

REŻYSERIA ŚWIATŁA Aleksandr Prowaliński

WIDEO Mateusz Zieliński

ASYSTENT REŻYSERKI Paweł Paczesny

INSPICJENTKA, SUFLERKA Marta Baraszkiewicz

## OBSADA

Milena Lisiecka ————— Duszejko

Andrzej Wichrowski ————— Matoga

Mariusz Siudziński ————— Boros / Wielka Stopa / Pan z grzybkiem na głowie

Paweł Paczesny ————— Dyzio

Sara Lityńska ————— Dobra Nowina / Pani z grzybkiem na głowie / Dziewczynka

Katarzyna Cynke ————— Matka / Babcia / Żona Prezesa

Iwona Dróżdż ————— Policjantka / Kochanka Wnętrza / Kobieta

Mikołaj Chroboczek ————— Policjant / Dzik

Hubert Jarczak ————— Wnętrze

Marek Nędra ————— Komendant / Konferansjer

Radosław Osypiuk ————— Prezes / Leśniczy

Bogusław Suszka ————— Ksiądz Szelest / Pan z pudłem

Marcin Włodarski ————— Mężczyzna z Domu Pogrzebowego 1 / Dentysta / Technik Policyjny 1

Łukasz Stawowczyk ————— Mężczyzna z Domu Pogrzebowego 2 / Technik Policyjny 2 / Listonosz / Pudel

Wojciech Mann ————— Głos z offu

Agnieszka Kryst ————— Sarna (gościnnie)

Alisa Makarenko ————— Sarna (gościnnie)

Anna Steller ————— Sarna (gościnnie)

## PREMIERA NA DUŻEJ SCENIE 6 GRUDNIA 2025

patronat Wydawnictwo Literackie, Miesięcznik Dzikie Życie, Prawnicy na Rzecz Zwierząt

spektakl bierze udział w 32. Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej

*Prowadź swój pług przez kości umarłych* jest adaptacją głośnej książki Olgi Tokarczuk, uznanej za jedną z najważniejszych powieści XXI wieku.

Główna bohaterka, Janina Duszejko, ekscentryczna emerytowana budowniczy mostów, astrolożka-amatorka i nonkonformistka podejmuje samotną walkę w obronie zwierząt, najsłabszych istot, ofiar ludzkiego okrucieństwa. Staje się ich głosem, mocnym i bezkompromisowym. Jednak jej działania są lekceważone i wyśmiewane przez miejscowych oraz lokalnych notabli, którzy traktują ją jak niegroźną wariatkę. Los krzywdzonych zwierząt nikogo tu nie obchodzi. Zrozumienie i wsparcie Duszejko znajduje jedynie u swojego sąsiada, mrukliwego, introwertycznego Matogi, młodego policyjnego informatyka Dyzia, z którym w wolnych chwilach tłumaczy poezję Blake'a i Dobrej Nowiny, dziewczyny z ciuchlandu. Seria tajemniczych śmierci, które nagle zdarzają się w spokojnej dotąd okolicy, wzbudzają strach i niepokój. Wszystko wskazuje, że sprawcami są zwierzęta, które mszczą się na swych prześladowcach. Intryga kryminalna staje się pretekstem do refleksji nad kondycją moralną współczesnego człowieka, granicami i konsekwencjami działań „czyniących ziemię sobie poddaną”. W pozornie idyllicznym odludziu jak w soczewce odbijają się skazy współczesnego świata – bezduszość, pycha, hedonizm, obojętność, hipokryzja. Ta poruszająca historia łączy w sobie powagę z komedią, pastisz z horrorem, oniryczność z realizmem. Stawia pytania o moralne usprawiedliwienie zbrodni w obronie maltretowanych zwierząt, o odpowiedzialność i szacunek do życia.

#### FRAGMENTY RECENZJI:

Reżyserka Lena Frankiewicz i dramaturżka Sandra Szwarc stworzyły udaną adaptację powieści *Prowadź swój pług przez kości umarłych* Olgi Tokarczuk. [...] Przedstawienie w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi pozostaje wierne pierwowzorowi – zarówno w warstwie fabuły, języka, jak i w rozłożeniu akcentów.

Adrianna Wolińska, Czyńcie sobie ziemię poddaną, Miesięcznik TEATR

Aktorsko spektakl należy do Mileny Lisieckiej, nie tylko dlatego, że aktorka jest obecna na scenie przez niemal całe, trzygodzinne przedstawienie. Lisiecka przekonująco gra kobietę z jednej strony bardzo wrażliwą, z drugiej – osobę mocną, stojącą twardo przy swoich poglądach i gotową do czynów kontrowersyjnych. Siła aktorstwa Mileny Lisieckiej oraz moc przesłania spektaklu szczególnie wybrzmiewa w scenie mszy z okazji Hubertusa. Świetnie partnerują jej Andrzej Wichrowski jako Matoga i Mariusz Siudziński w roli Borosa. Większość aktorów gra w *Prowadź swój pług...* po kilka ról, przy czym wyraźnie zaznaczają swoją obecność Iwona Drózdź (bardzo dobra w roli Policjantki) oraz Bogusław Suszka (ksiądz Szelest).

Krzysztof Krzak, Zwierzę też człowiek, Teatr dla Wszystkich

„Prowadź swój pług przez kości umarłych” poprzez artystyczną, teatralną interpretację w wykonaniu artystów w Teatrze Jaracza w Łodzi porusza czułe struny w człowieku, uwrażliwia, nie krzyczy w efekcie, chociaż mocnych słów przecież nie brakuje. [...] Owacje na przywitanie wybitnej pisarki i owacje po premierze to świadectwo wrażliwości, dialogu i pragnienia wysłuchania głosów najcichszych.

Dominika Urbańska, Prawo życia, Dziennik Teatralny

Reżyserka postawiła na wierną zamysłowi Tokarczuk interpretację powieści. Wierną przede wszystkim ideowo: proekologiczną i prozwierzęcą, przepełnioną empatią do istot pozaludzkich. Adaptacja Sandry Szwarc okazuje się dobrze skrojona i fabularnie spójna. Świadomie prowadzona linia dramaturgiczna sprawia, że spektakl angażuje i nie nuży mimo swojej długości. Twórcy nazwali go thrillerem ekologicznym i słusznie, bo seria tajemniczych zgonów wśród myśliwych staje się fabularną osią przedstawienia.

Joanna Królikowska, Bardziej ludzkie niż ludzie, Kalejdoskop

„Prowadź swój pług...” to mądrze poprowadzone przedstawienie z umiejętnie rozłożonymi akcentami i świetnymi kreacjami aktorskimi (szczególnie Mileny Lisieckiej). To także bardzo udana inscenizacja, w której plan bezkresnej natury kontrastowo łączy się z kameralnością ludzkich pomieszczeń i nowoczesnymi technologiami. Wszystko razem tworzy spójny obraz świata, który potrafi być mroczny i wzbudzać respekt, ale właśnie dlatego jest tak pociągająco piękny.

Karolina Matuszewska, Oko za oko, śmierć za śmierć; e-teatr.pl

W łódzkim „Jaraczu” trzygodzinne, świetne widowisko. uczta dla oczu, pokarm dla umysłu i poruszenie w sercu. Czy potrzeba czegoś więcej? Nie. Nie potrzeba. Lubię teatr, który stawia pytania. Nie dając odpowiedzi namawia do szukania ich we własnym zakresie.

Jacek Mroczek, W jednym kotle...; Teatr Varia

To historia o granicach moralności i o tym, kto ma prawo osądzać – genialnie skonstruowana i bardzo przewrotnie ukazana przez Tokarczuk. A przez Teatr im. Jaracza oddana w formie poruszającego, konsekwentnego przedstawienia, pełnego sugestywnego i obrazowego języka.

Katarzyna Harłacz, Las, który pamięta Krytyczne spojrzenie

Choć spektakl nie stara się na nowo wymyślić prozy Tokarczuk, to wciąż oferuje żywy kontakt ze świetną literaturą, na który po prostu patrzy się z dużą przyjemnością. Nastrój rozpięty jest między mrocznymi scenami zbrodni, przez metafizyczny namysł nad istotą bycia człowiekiem, po humor, którego kulminacją jest fantastyczna scena imprezy na „Balu grzybiarza”.

Alex Gortat, O czym milczą lasy, Dziennik Teatralny

Milena Lisiecka powinna figurować na okładkach wznowień powieści Olgi Tokarczuk jako wcielenie głów ekologicznych wołań na, nomen omen, puszczy, sprawnie klejząca tak zwaną słuszną wymowę z akcją, humorem i z pewną melancholią. Była idealną Duszejko: pyskatą, żarliwą i jednocześnie trzeźwo przytomną, literacką, rzekłbym mocarną. A przy tym przekonującą w swoim afekcie do poezji Williama Blake’a równie mocno jak w miłości do zwierząt.

Jacek Sieradzki, Ścieżką przez prozę, Odra

Spektakl Leny Frankiewicz w Teatrze Jaracza pokazuje, że proza Olgi Tokarczuk może dobrze zabrzmieć na scenie. Adaptacja „Prowadź swój pług przez kości umarłych” działa tu nie tylko jako kryminalna historia, lecz także jako opowieść o przemocy, wspólnocie i mrocznej relacji człowieka z naturą.[...] Milena Lisiecka znakomicie wypada jako Duszejko – ze swoją bezpośredniością, ale też z charakterystycznym cytowaniem Blake’a. [...] Bardzo dobra jest również Sara Lityńska jako Dobra Nowina, sprzedawczyni z ekstrawaganckiego butiku, a także Paweł Paczesny w roli Dyzia. [...]

Anna Pajęcka, Tam gdzie las się nie kończy, Miej Miejsce

# Internat

na podstawie powieści Serhija Żadana

PRZEKŁAD Michał Petryk

REŻYSERIA Paweł Łysak

ADAPTACJA, DRAMATURGIA Łukasz Chotkowski, Paweł Sztarbowski

SCENOGRAFIA Robert Rumas

KOSTIUMY I WSPÓŁPRACA SCENOGRAFICZNA Mateusz Stępnia

VIDEO Artur Sienicki

ŚWIATŁO Jacqueline Sobiszewski

MUZYKA Dominik Strycharski

ASYSTENT REŻYSERA Mateusz Czwartos

INSPICJENTKA, SUFLERKA Anna Królikowska

OBSADA

Ewa Audykowska-Wiśniewska — Nina, Siostra, Blondynka z wielką walizką

Sambor Czarnota — Pasza

Mateusz Czwartos — Hans, Oprawca 1, Pies

Kacper Męcka — Mały (gościnne)

Agnieszka Skrzypczak — Maryna, Wira, Anna

Krzysztof Wach — Peter, Oprawca 2, Alosza, Gnom, Dowódca, Pies

Andrzej Wichrowski — Stary, Iguana, Dziadek, Walera

## PRAPREMIERA POLSKA NA SCENIE KAMERALNEJ 21 LUTEGO 2026

patronat honorowy Ambasada Ukrainy w Rzeczypospolitej Polskiej

współpraca Instytut Spraw Obywatelskich, Regionalny Ośrodek Debaty

Międzynarodowej 2025 – 2026 mazowieckie i łódzkie, Kultura Enter, Męski Krąg Łódzkie,

Wydawnictwo Czarne

*Internat* jest adaptacją powieści Serhija Żadana, ukraińskiego pisarza, muzyka, żołnierza Gwardii Narodowej Ukrainy, służącego w batalionie Chartia. Opowiada o trzydniowej wędrówce Paszy – nauczyciela języka ukraińskiego, niechęącego identyfikować się z żadną ze stron konfliktu. Pasza jest przekonany, że zarówno zachowawcza postawa, jak i zawód, który wykonuje, pozwolą mu spokojnie przetrwać i przeżyć. Jednak droga, którą musi pokonać, żeby sprowadzić swojego siostrzeńca z internatu, znajdującego się po drugiej stronie frontu, brutalnie i bezlitośnie weryfikuje jego nastawienie i poglądy. Bo nie da się w tej podróży uciec od mrocznej rzeczywistości wokół, apokaliptycznych obrazów, wszechobecnej grozy i paraliżującego strachu. Przedstawienie jest przejmującym obrazem świata, który wypadł z ram, świata, w którym przyszło nam żyć. A my jesteśmy tylko pionkami w grze, która rozgrywana jest ponad nami. Nikt nie pyta nas o zdanie, nikt

**z nami się nie liczy, nikt po nas nie zapłaci. Jediną nadzieją i być może ratunkiem, żeby ocalić siebie, żeby zachować człowieczeństwo w nieludzkich realiach, jest przejście tej drogi razem. Wspólnie i solidarnie.**

#### FRAGMENTY RECENZJI:

Bohater Żadana nie ogląda telewizji, nie czyta wiadomości, nie bardzo interesuje się cokolwiek poza prozą swojego życia. Tę bierność i alienację wyczuwa się tu nie tylko dzięki świetnie portretującemu Paszę Samborowi Czarnocie, ale także w dusznej atmosferze przedstawienia i narracji, jaką stosuje Łysak. Wszystko jest tu jakby dziwnym snem...

Adrianna Wolińska, Po żadnej stronie,  
Miesięcznik TEATR

W programie spektaklu wydrukowano list Pawła Łysaka do aktorów i aktorek. Zaczyna się on od zdania „To nie jest spektakl o wojnie. To jest spektakl o czasie chaosu”. Reżyser podkreśla, że miasto, przez które idą bohaterowie, mogłoby być Donieckiem albo Charkowem, ale równie dobrze Warszawą czy Łodzią. Nie tylko Pasza udaje, że „jeszcze jest normalnie”. I to jest mocny powód, dla którego warto było zrobić ten spektakl.

Izabella Adamczewska | [lodz.wyborcza.pl](http://lodz.wyborcza.pl)

Siła tego spektaklu polega na tym, że czy tego chcemy, czy nie, jesteśmy w nim też aktorami – statystami, którym mgła owija stopy, a wykreowany na scenie chaos wzmacnia dobrze znany niepokój, który już tkwi w nas z powodu dramatycznej sytuacji Ukrainy oraz naszego niefartownego, geopolitycznego i historycznego dziedzictwa. Jesteśmy zakładnikami konformizmu, wygodnej cywilizacji, do której zdążyliśmy się przyzwyczaić, która może zniknąć jak bańka mydlana, a wtedy codzienność rozsypie się jak domek z kart – jak rutyna Paszy.

Dominika Urbańska | Dziennik Teatralny Łódź | 26  
lutego 2026

Ponury, antywojenny spektakl, który zadaje pytanie o granice człowieczeństwa w obliczu sytuacji ostatecznych. Symboliczna wędrówka do jądra ciemności, podczas której bohater spotyka postacie z horroru i złego snu, głęboko osadzona jest w postapokaliptycznym klimacie...

Przemysław Gulda | guldapoleca | 23 lutego 2026 r.

Niezwykle mocny, sugestywny spektakl, który trzyma za twarz od pierwszej do ostatniej sekundy jego trwania. Rozegrany niczym sen przesiąknięty obrazem wojny, bólu, cierpienia, ale i jej codzienności, która staje się rutyną wtopioną w egzystencję.

Benjamin Paschalski, Miesięczna Kronika  
Teatralna – Luty 2026

[...] Należy wspomnieć, że znakomicie dobrana jest cała obsada. A miała przed sobą trudne zadanie: opowiedzieć o okropnościach wojny, nie popadając przy tym w patos lub nadmierną ekspresję czy egzaltację, co udało się osiągnąć. [...] „Internat” to spektakl ważny. Nie tylko dlatego, że używając nowoczesnego języka współczesnego teatru, reżyser mówi nam o dziejącej się tuż za naszą granicą wojnie, ale przede wszystkim z tego powodu, że zmusza widzów do bezpośredniego, zmysłowego doświadczenia chaosu, pogardy i śmierci obecnej w każdej wojnie.

Michał Rzepka | e-kalejdoskop.pl | marzec 2026 r.

„Internat” w łódzkim wydaniu nie pokazuje katastrofy w jej kulminacji, skutku. Pokazuje jej początek, ten moment, kiedy już nie można jej zignorować. Nie pojawia się tu pytanie, czy jesteśmy gotowi na wojnę. Raczej czy jesteśmy gotowi przestać udawać, że nas nie dotyczy.

Anna Pajęcka | dwutygodnik.com | marzec 2026

Spektakl „Internat” to róg, w który się zapędza. To przecięcie trzech linii, tej z teatru, tej z filmu i tej z literatury. To linia, która pęka, odłania szczelinę, w której łatwo utknąć. Widzimy sztuczny dym, stroboskop i muzykę z głośnika, myślimy: wojna. To nie jest kolejny slasher, to horror irl. To horror, codzienne wołanie znad grobu.

Amelia Pudzianowska, Kto kule będzie nosić?,  
Dziennik Teatralny

Na pierwszy plan wybija się temat dorastania do odpowiedzialności za swoje wybory i za bezpieczeństwo innych, empatii, której wielu brakuje. To bardzo ważne dziś kwestie. Podczas spotkania z publicznością w Jaraczu Żadan bardzo chwalił ten zabieg uniwersalizacji swojej książki.

Aneta Kyzioł | polityka.pl | 3 marca 2026 r.

Czytaj więcej [pdf, 687.79 KB]

[...] Scenograf i autor wizualizacji pracowicie i efektownie wykreowali rzeczywistość zdewastowanego przemysłowego miasta, a aktorzy pracowicie je zaludnili. Oddając cześć wszystkim bezradnym, przerażonym, zwykłym ludziom którzy – nie ruszając się z miejsca swojego urodzenia – pewnego dnia obudzili się w koszmarze. [...]

Grzegorz Kondrasiuk, Moja Ukraina 2026 – widok  
cudzego cierpienia

Magdalena Drab

# Pływalnia

REŻYSERIA Rafał Sabara

SCENOGRAFIA, KOSTIUMY Beata Nyczaj

CHOREOGRAFIA Urszula Parol

MUZYKA Jacek Lachowicz

REŻYSERIA ŚWIATŁA, VIDEO Aleksandra Wolan

INSPICJENTKA, SUFLERKA Katarzyna Brudek

## OBSADA

|                |                             |
|----------------|-----------------------------|
| jakaś Maria    | Izabela Noszczyk            |
| jakaś Krystyna | Edyta Jungowska (gościnnie) |
| jakaś Janina   | Magdalena Kuta (gościnnie)  |
| jakaś Elżbieta | Dorota Kiełkiewicz          |
| jakiś Andrzej  | Bogusław Suszka             |

## PREMIERA NA SCENIE KAMERALNEJ 5 MAJA 2026

partnerzy Termy Uniejów, Termy Poddębice

*Pływalnia*, której autorką jest Magdalena Drab, dramatopisarka, aktorka, reżyserka, pokazuje ludzi wchodzących w strefę cienia, zbliżających się do kresu życia, wykluczonych, bezradnych i samotnych, niezauważalnych przez społeczeństwo. Akcja dramatu rozgrywa się na miejskim basenie. To tutaj spotykają się bohaterowie sztuki, szukający kontaktu z innymi ludźmi, wsparcia i sensu w drobnych życiowych czynnościach. Woda jest tu metaforą życia. Jakaś Maria, Jakaś Krystyna, Jakaś Janina, Jakaś Elżbieta i Jakiś Andrzej usiłują dryfować, utrzymać się na jej powierzchni, nie zatonać. Jednak wszystko staje się dla nich przeszkodą. Śliska podłoga, niewygodne obuwie, słaby wzrok, głębokość basenu, nieumiejętność pływania. Dla nich to już bardzo duże utrudnienia, często bariery nie do przekroczenia. Przedstawienie jest opowieścią o starości, przemijaniu i odchodzeniu. Zawiera w sobie dużo tkliwości, a zarazem humoru. Dedykowane jest wszystkim widzom, bez względu na wiek, bo tematy i problemy w nim przedstawione dotyczą lub będą dotyczyły każdego z nas.

„Pływalnia” to przejmująca historia o ludziach, którzy niezauważalnie dla innych po prostu znikają w kontekstach społecznych i fizycznych, jakby stawali się coraz bardziej niewidzialni i niepotrzebni. Każdy z bohaterów poniósł jakąś stratę i musi się z nią mierzyć właściwie samotnie, dlatego wiele jest w tej opowieści smutku i nostalgii. Jednak nie jest to historia całkowicie pozbawiona humoru – wprost przeciwnie. Ale dowcip, jaki zaszerwował Sabara nie był tak po prostu bez troski. Moim zdaniem reżyser skutecznie uniknął jednoznaczności sprawnie operując dyskretną metaforą, uproszczeniem czy właśnie elementami humorystycznymi. Tym samym dał widzowi naprawdę dużo przestrzeni, aby w swoim czasie i tempie mógł wysnuć własną refleksję, sformułować opinię i dostrzec rzeczywisty problem, przed którym stanie najprawdopodobniej każdy z nas. W spektaklu istotną rolę odegrała scenografia, która nie tylko towarzyszyła aktorom a raczej „dialogowała” z ich pracą. Bardzo spodobały mi się skróty i uproszczenia, które zaproponowała Beata Nyczaj. Samo przedstawienie basenu, z jednej strony było komiczne, z drugiej zaś bezwzględnie podkreślało nieporadność Jakiegoś Marii czy Jakiegoś Andrzeja. Na pewno ci, co obejrzeni spektakl również doskonale pamiętają generującą silne emocje scenę z wanną czy żartobliwie potraktowane popisy pływackie w basenie z doskonałą imitacją wody (lustrzane odbicia, plastikowe piłeczki). Bez dobrze zaprojektowanej scenografii, rekwizytów i kostiumów nie byłoby możliwe skonstruowanie tak ciekawych wyrazowo scen. No i oczywiście trzeba podkreślić doskonałą grę zespołu aktorskiego. Każda z postaci została porządnie zbudowana, z niuansami, precyzyjnie. Trudno do czegośkolwiek się przyczepić. Ich wahania, nastroje, jakieś dylematy natury moralnej, obawa przed ośmieszeniem się, a jednocześnie takie trochę dziecięce pragnienia i weryfikacja własnych możliwości poparta przykrym racjonalizmem były boleśnie prawdziwe. I owa prawda przekazu sprawia, że publiczność bardzo łatwo może odnaleźć w postaciach z „Pływalni” kawałki siebie. [...]

Agnieszka Kowarska, *Jesteśmy. „Pływalnia” w łódzkiej Teatrze Jaracza*, kulturalnie24.blogspot.com.

[...] „Pływalnia” w teatrze im. Jaracza w Łodzi napisana bardzo zgrabnie przez Magdalenę Drab, a wyreżyserowana przez Rafała Sabarę, zdaje się na samym starcie być lekką komedią rozpiętą na kilka głosów – czworo starszych ludzi spotyka się przed zajęciami z pływania i umilają sobie czas oczekiwania na start ćwiczeń i pojawienia się ich kolegów Eli i Janka, którzy są dla nich wzorem wzajemnego oddania i udanego życia na emeryturze. W tej właśnie przestrzeni zaczynają wychodzić ich przeróżne relacje, ale też osobliwe niepewności w odniesieniu do siebie samych. [...] Ta opowieść, która na starcie może wydawać się błahą i lekką z powodu rozegrania wielu scen bardzo komediowo, okazuje się być realnie przytłaczającą opowieścią o akceptacji swojego starzejącego się ciała i coraz mocniej pojawiającej się niedołężności. [...] Finalnie twórcy poruszają także kwestię godzenia się z odchodzeniem i tego, jak poradzić sobie w momencie, w którym osoba najbliższa umiera i pozostawia nas zupełnie samych. Spektakl nie jest jednak ciągnącym się tunelem rozpaczony dzięki sprytnemu rozłożeniu komediowych akcentów, które rozbijają grobowy nastrój, ale jednocześnie usypiają naszą czujność przed kolejnym ciosem. [...] Dopełnieniem tej słodko-gorzkiej opowieści była scenografia Beaty Nyczaj: płytki brodzik z lustrzanym dnem w którym moczyli stópkę seniorzy, proste ławeczki i kotara z plastikowych żaluzji. Bardzo dobrze oddawała przestrzeń basenową, ale też dawała możliwości ogrania w kontekście dramatów personalnych – sekwencja z wanną pełną wody i balonami pozostawiła mnie zupełnie speechless. Lubię jak scenografia gra razem z aktorami, a nie zawadza im. [...] Ostatecznie w Teatrze im. Jaracza w Łodzi powstał spektakl o rozczarowaniu życiem i swoimi własnymi decyzjami oraz o niepokodzeniu się z upływem czasu i tym, że umrzemy sami, nawet jeśli żyliśmy z kimś. W sumie jest to też trochę opowieść o odchodzeniu na swoich warunkach i na pozwalaniu sobie na próbę zmiany życia nawet w tym końcowym etapie – bo przecież nie ma daty przydatności szczęścia. Sabara poprowadził ten spektakl z dużą klasą i efekt końcowy jest naprawdę satysfakcjonujący [...].

Teatralna Kicia, *Nieregularnik Teatralny*

Michał Kmiecik

# Arkadius is dead

REŻYSERIA Marcin Liber

SCENOGRAFIA, KOSTIUMY, ŚWIATŁO, PROJEKCJE Mirek Kaczmarek

KOSTIUMY Maria Mordarska

CHOREOGRAFIA Hashimotowiksa

MUZYKA Hiroszyna

INSPICJENTKA, SUFLERKA Marta Baraszkiewicz

## OBSADA

Paweł Paczesny ————— Arkadius

Mikołaj Chroboczek ————— Wuefista

Mariusz Siudziński ————— Mr Man, Waldemar

Natalia Klepacka ————— Anja Rubik, Matka Boska, Dziennikarka, Kate Moss, Stage Manager

Łukasz Stawowczyk ————— Aspirant, Make up artist, Doktor Nauk Ekonomicznych

Mateusz Czwartos ————— Alexander McQueen

Katarzyna Cynke ————— Isabella Blow, Coco Chanel

Hiroszyna live ————— muzyka na żywo

osoby performerskie: Laura Adamska, Kamila Biedrzycka, Maria Błęka, Ilary Controllo, Sonia Galanciak, Laura Jurewicz, Julia Komisarzyk, Marta Mańka, Alicja Pietkiewicz, Katarzyna Regulska, Katarzyna Świder, Bartosz Bartkowski, Mikołaj Bielnicki-Job, Wiktor Walczak, Jegor Zhuchko

**PRAPREMIERA NA DUŻEJ SCENIE 30 MAJA 2026 ROKU**

*Arkadius is dead* to sztuka, która powstała na zamówienie Teatru Jaracza. Autorem jest Michał Kmiecik, dramaturg i reżyser, laureat wielu prestiżowych nagród. Inspiracją stał się dla niego Arkadiusz Wermeczuk, jeden z najsłynniejszych polskich projektantów, znany w świecie mody jako Arkadius. Jego kolekcje elektryzowały branżę modową na przełomie wieków XX i XXI. Ubierał największe gwiazdy show-biznesu. Sceniczna fantazja o jego życiu stała się dla realizatorów pretekstem do pokazania prawdziwego oblicza świata mody, które staje się tu także symbolem agresywnego kapitalizmu, systemu miażdżącego marzenia, uczucia, wartości. Eliminującego ludzi słabych i wrażliwych. Rozniecającego konsumpcjonizm i hedonizm, egoizm i bezwzględność. Sukces jest wartością nadrzędną. Nic innego się nie liczy. To dynamiczny, efektowny, bardzo barwny spektakl, zaskakujący niezwykłą formą, który bezpardonowo demaskuje bezlitosną rynkową maszynę.

zachęcam: do Jaracza, hyc hyc hyc!

Izabella Adamczewska, Gazeta Wyborcza

Dzięki wszystkim twórcom i znakomitym aktorom oraz performerom zasilającym szeregi modelek i modeli paradujących po teatralnym wybiegu, powstał znakomity performans łączący spektakl z pokazem mody [...].

Dominika Urbańska, Dziennik Teatralny Łódź

[...] Paczesny znakomicie poradził sobie z tym wyzwaniem oraz z wielowymiarowością samej postaci. Trafnie zbalansował przerysowaną, kiczowatą estetykę świata mody z autentycznym, ludzkim dramatem wypalenia. Jego cierpienie i ostateczny bunt są dla widza w pełni wiarygodne – nie giną pod naporem widowiskowej formy. [...]

Agnieszka Kowarska, Kulturalnie24

To dobrze nam znana, lecz niezmiennie aktualna opowieść o bezlitosnym świecie blichtru i rozszalałej konsumpcji, pogoni za tym, co nowe i ekscytujące. Świecie wyzysku, pełnym ludzi pogubionych, gotowych na wszystko, byle przeżyć swoje pięć minut, w którym sztuka jest właściwie pretekstem. Gdzieś na jego marginesie egzystuje młody Projektant (Łukasz Stawowczyk), rozpaczliwie pragnący powtórzyć sukces Arka z Parczewa. Napisane jest to zgrabną, wyraźnie inspirowaną Demirskim frazą Kmiecika – dowcipne, bezpretensjonalne i świetnie zagrane.

Michał Centkowski, Przegląd

Szymon Adamczak, Magda Szpecht

# Pranie muzgó

REŻYSERIA, SCENARIUSZ Magda Szpecht

DRAMATURGIA, SCENARIUSZ Szymon Adamczak

SCENOGRAFIA, KOSTIUMY, ŚWIATŁO Janek Simon

MUZYKA Krzysztof Kaliski

WSPÓŁPRACA NAUKOWA dr Yuliya Kovalchuk

konsultacja merytoryczna dot. dezinformacji Adam Sokołowski

WIDEO I WSPÓŁPRACA ARTYSTYCZNA Michał Rogulski

CHOREOGRAFIA Magda Jędra

INSPIKJENTKA Anna Królikowska

REALIZATORZY ŚWIATŁA Rafał Chmielewski, Olaf Makiewicz

REALIZATOR DŹWIĘKU Waldemar Osiecki

## OBSADA

Monika Badowska ————— Badaczka 1

Matylda Paszczenko ————— Badaczka 2

Yuliya Kovalchuk (gościnnie) ————— Badaczka 3

## PRAPREMIERA NA MAŁEJ SCENIE 19 CZERWCA 2026

*Pranie muzgó* jest wyjątkowym projektem. Współautorką scenariusza i reżyserką przedstawienia jest Magda Szpecht, artystka teatralna i performerka, absolwentka dziennikarstwa i reżyserii, aktywistka białego wywiadu, bezkompromisowo tropiąca wszystkie oblicza wojny informacyjnej. Wspólnie z Szymonem Adamczakiem, dramaturgiem, reżyserem i artystą sztuk performatywnych i społecznych, stworzyła na scenie obraz Instytutu Post-prawdy, w którym trzy naukowczynie prowadzą badania struktury ludzkiego mózgu i jego wpływu na decyzje, postawy oraz poglądy polityczne. Jednym z głównych źródeł wykorzystywanych w spektaklu jest neuropolityka, niezwykle dynamicznie rozwijająca się dziedzina wiedzy, zajmująca się badaniem zachowań politycznych z punktu widzenia neuro nauki. W połączeniu z dezinformacją tworzy ona potężne narzędzie manipulacji. Realizatorzy w bardzo sugestywny sposób pokazują mechanizmy wpływania na nasze emocje. Uświadamiają, jak łatwym jesteśmy celem dla propagandy, jak często lęki i uprzedzenia wykorzystuje się do kształtowania naszej percepcji. Im lepiej zrozumiemy własne zachowania, tym bardziej będziemy świadomi swoich decyzji, a co za tym idzie, staniemy się trudniejszym łupem dla wszelkiej maści graczy politycznych.

## INNE PRZEDSTAWIENIA W SEZONIE 2025/2026

**Umrzeć z tęsknoty. Najpiękniejsze piosenki żydowskie** – opieka artystyczna

Waldemar Zawodziński, premiera 25.01.2014 (Duża Scena)

Molier **Świętoszek** – reżyseria Magdalena Piekorz,

premiera 24.05.2025 (Duża Scena)

**Róbmy swoje** – reżyseria Jacek Bończyk,

premiera 7.11.2020 (Duża Scena)

Aleksander Fredro **Zemsta** – reżyseria Krzysztof Jasiński,

premiera 19.11.2022 (Duża Scena)

J. R. R. Tolkien **Hobbit** – reżyseria Grzegorz Suski,

premiera 10.12.2022 (Duża Scena)

Andrei Ivanov **Kruk z Tower** – reżyseria Robert Latusek,

premiera 14.01.2022 (Mała Scena)

David Mamet **Oleanna** – reżyseria Krzysztof Prus,

premiera 28.05.2022 (Mała Scena)

Arnošt Goldflam **Bileterka** – reżyseria Matylda Paszczenko,

premiera 15.04.2023 (Mała Scena), Scena Inicjatywa Aktorskich ProScenium

Yasmina Reza **Sztuka** – reżyseria Krzysztof Prus,

premiera 6.05.2023 (Mała Scena), Scena Inicjatywa Aktorskich ProScenium

Gary Owen **Ifigenia ze Splott** – reżyseria Filip Geldon,

prapremiera 23.09.2023 (Mała Scena)

Martin Baltscheit **Jeszcze jeden dzień** – reżyseria Sebastian Nowicki, premiera

20.04.2024 (Mała Scena), Scena Inicjatywa Aktorskich ProScenium

Marco Antonio De La Parra **Mroczne perwersje codzienności** – reżyseria Rafał Sabara,

prapremiera 4.10.2014 (Mała Scena), Scena Inicjatywa Aktorskich ProScenium

**Bar pod zdechłym psem** – reżyseria Dariusz Bereski,

premiera 9.11.2024 (Scena Kameralna)

Thomas Bernhard **Rodzeństwo** – reżyseria Artur Urbański,

premiera 27.04.2024 (Scena Kameralna)

Paul Claudel **Zamiana** – reżyseria Marek Pasieczny,

premiera 18.01.2025 (Scena Kameralna)

Iwan Wyrpajew **Dzień Walentego** – reżyseria Justyna Celeda,

premiera 5.01.2024 (Scena Kameralna)

Ron Clark, Sam Bobrick **Morderstwo w hotelu** – reżyseria Jacek Bończyk,

premiera 30.05.2025 (Scena Kameralna)

Tadeusz Różewicz **Kartoteka** – reżyseria Rolf Alme,

premiera 14.10.2023 (Scena Kameralna)

Diana Meheik **Róża jerychońska** – reżyseria Waldemar Zawodziński,

prapremiera 20.09.2019 (Scena Kameralna)

Magdalena Drab **Słabi** – reżyseria Rafał Sabara,

premiera 4.03.2022 (Scena Kameralna)

Sébastien Thiéry **Kasta la vista** – reżyseria Jacek Bończyk,

premiera 24.02.2024 (Scena Kameralna)

Działalność Teatru Jaracza nie ograniczała się do prezentacji spektakli na własnych scenach. W sezonie 2025/2026 spektakl „Kruk z Tower” w reżyserii Roberta Latyska został zakwalifikowany do programu Teatr Polska, którego celem jest upowszechnianie dostępu do teatru w miejscowościach pozbawionych stałych scen instytucjonalnych. Dzięki udziałowi w programie przedstawienie zostało zaprezentowane publiczności w wielu ośrodkach w kraju, docierając do nowych widzów i wzmacniając obecność Teatru Jaracza poza Łodzią. Pokazy odbyły się w 11 miejscowościach w całej Polsce: Gostyniu, Brześciu Kujawskim, Koninie, Zduńskiej Woli, Mińsku Mazowieckim, Ełku, Giżycku, Mrągowie, Czechowicach-Dziedzicach, Pszczynie i Wieluniu.

## NAGRODY, WYRÓŻNIENIA I NOMINACJE SEZON 2025/26

„Prowadź swój pług przez kości umarłych”

- spektakl znalazł się w finale Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej
- zdobył nagrodę Plaster Kultury w kategorii Spektakl Roku
- nominacja w plebiscycie Energia Kultury jako najważniejsze łódzkie wydarzenie kulturalne roku 2025

„Czas na wielki numer”

- spektakl brał udział w 32. Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej

Teatr im. Stefana Jaracza

- nominacja do Wioseł Kultury w kategorii wydarzenie.

Fragment uzasadnienia nominacji z „Gazety Wyborczej”: „Teatr Jaracza w Łodzi wraca na szerokie wody. Łódzka scena znowu otwiera się na widzów. Jeśli chodzi o repertuar, stawia na spektakle poruszające i niepokojąco aktualne. Dlatego o premierach Teatru Jaracza jest głośno w Polsce. «Prowadź swój pług przez kości umarłych» (reż. Lena Frankiewicz) według powieści Olgi Tokarczuk zebrał świetne recenzje, spektakl jest w finale 32. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej. Z kolei «Internat» (reż. Paweł Łysak) na podstawie powieści Serhija Żadana to premiera światowa. Premierowym spektaklom towarzyszyło spotkanie z pisarzem. Mocny sezon kończy spektakl o Arkadiusie”.

## DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Działalność edukacyjna Teatru Jaracza w sezonie 2025/2026 stanowiła integralną część jego misji, wykraczając daleko poza tradycyjne warsztaty teatralne. W minionym sezonie zrealizowano 40 wydarzeń edukacyjnych i społecznych, w których uczestniczyło ponad 1200 osób. Program obejmował warsztaty towarzyszące premierom, oprowadzania po teatrze, projekty społeczne i włączające, działania skierowane do nauczycieli oraz inicjatywy realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami zewnętrznymi. Teatr konsekwentnie budował przestrzeń dialogu, refleksji i aktywnego uczestnictwa, realizując działania pod hasłem „Opowieści na czas chaosu”.

Podczas warsztatów do spektakli uczestnicy, poprzez ćwiczenia z zakresu pracy z ciałem, głosem i wyobraźnią oraz z wykorzystaniem metod pedagogiki teatru, podejmowali refleksję nad tematami poruszonymi w spektaklach, rozwijając jednocześnie kompetencje interpretacyjne i twórcze.

Istotnym elementem programu była współpraca z organizacjami pozarządowymi. Wspólnie z SARP Łódź przeprowadzono działania diagnozujące potrzeby widzów dotyczące funkcjonowania i dostępności przestrzeni teatralnej. We współpracy z Fundacją Feminoteka zrealizowano warsztat „Stand Up. Sprzeciw się molestowaniu”, poświęcony sposobom reagowania na molestowanie seksualne w przestrzeni publicznej. Z kolei Stowarzyszenie Prawników na Rzecz Zwierząt poprowadziło warsztat „Las pełen głosów”, łączący praktyczną wiedzę z refleksją nad odpowiedzialnością za zwierzęta i środowisko.

W programie edukacyjnym znalazły się również działania wykorzystujące mniej oczywiste formy pracy z publicznością. W ramach wydarzeń towarzyszących spektaklowi „Internat” przez ponad miesiąc we foyer teatru dostępna była wielkoformatowa mapa Łodzi, na której widzowie i widzki mogli zaznaczać miejsca kojarzące im się z poczuciem bezpieczeństwa. Zwieńczeniem akcji był spacer po mieście, prowadzony przez Justynę Tomaszewską, poświęcony zagadnieniu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. Program uzupełniły także wydarzenia towarzyszące spektaklowi „Prowadź swój pług przez kości umarłych” – warsztat poświęcony astrologii oraz warsztat kuchni roślinnej, które pozwalały spojrzeć na tematykę spektaklu z nowych, nieoczywistych perspektyw.

W sezonie 2025/2026 Teatr uzyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na realizację projektu „Ciała i głosy

w dialogu. Edukacja kulturalna w Teatrze Jaracza”. Projekt powstał we współpracy z Teatrem Smile oraz Zespołem Współgłosy. Jego celem było stworzenie przestrzeni do wzajemnego poznawania warsztatu artystycznego osób pełnosprawnych i osób z niepełnosprawnościami. Aktorzy Teatru Jaracza oraz członkowie obu zaproszonych zespołów uczestniczyli we wspólnych warsztatach, wymieniając się doświadczeniami, technikami pracy z ciałem i głosem oraz sposobami budowania obecności scenicznej. Warsztaty zakończyły się pokazami finałowymi, które potwierdziły, że teatr może być przestrzenią autentycznego dialogu i wzajemnego uczenia się. W ramach projektu odbyła się również „Potańcówka bez granic”, integrująca uczestników poprzez wspólny taniec.

W sezonie zainaugurowano także cykl Premier Belferskich – specjalnych pokazów dedykowanych nauczycielom, pedagogom i osobom pracującym z młodzieżą. W jego ramach odbyły się pokazy spektakli „Czas na wielki numer”, „Prowadź swój pług przez kości umarłych” oraz „Internat”, po których organizowano spotkania z edukatorką teatru. Cykl stworzył przestrzeń do wymiany doświadczeń oraz refleksji nad edukacyjnym potencjałem teatru i jego rolą w pracy z młodymi odbiorcami.

Istotnym przedsięwzięciem były również działania realizowane w Areszcie Śledczym w Łodzi w ramach projektu „Dialogi Wyobraźni”, finansowanego z budżetu obywatelskiego Województwa Łódzkiego. Osadzeni uczestniczyli w performatywnych czytaniach „Kartoteki” Tadeusza Różewicza w reżyserii Pawła Łysaka i adaptacji Pawła Sztarbowskiego, a następnie w warsztatach prowadzonych przez edukatorkę teatru Urszulę Parol. Zajęcia obejmowały pracę indywidualną i grupową, koncentrującą się wokół pytań o tożsamość, cele, marzenia i potrzeby. Uczestnicy otrzymali przestrzeń do wyrażania siebie, rozwijania empatii oraz budowania relacji z innymi.

Ważnym kierunkiem działań było także wzmacnianie obecności Teatru Jaracza w regionie i rozwijanie relacji z mieszkańcami województwa łódzkiego poza stolicą regionu. Projekt „Wspólna Scena” zakłada zaangażowanie mieszkańców regionu w proces tworzenia spektaklu poświęconego ADHD, którego prapremiera planowana jest na jesień 2026 roku. Warsztaty odbyły się w Bełchatowie i Tomaszowie Mazowieckim, a kolejne zaplanowano w Radomsku. Materiały zgromadzone podczas spotkań z grupami fokusowymi posłużą do przygotowania spektaklu „Teraz, zaraz, naraz”, który przygotowuje duet Gruba i Głupia (Patrycja Kowańska i Dominika Knapik).

Uzupełnieniem oferty edukacyjnej były oprowadzania po teatrze dla seniorów, studentów oraz uczniów szkół podstawowych, umożliwiające poznanie kulis pracy teatralnej. Warto wymienić takie wydarzenia jak

międzypokoleniowy warsztat ruchowy „Przepływ” towarzyszący premierze spektaklu „Pływalia” oraz rodzinne Silent Disco z okazji Dnia Dziecka. Działania te sprzyjały integracji uczestników w różnym wieku, zachęcając do wspólnego uczestnictwa w kulturze i aktywności twórczej.

Wszystkie te działania wpisują się w szerszy proces zwiększania dostępności instytucji dla osób o różnych potrzebach. Teatr rozwija praktyki włączające, traktując różnorodność uczestników i uczestniczek jako istotną wartość procesu twórczego i edukacyjnego.

Sezon 2025/2026 potwierdził znaczenie edukacji teatralnej jako narzędzia budowania wspólnoty, rozwijania empatii oraz podejmowania dialogu wokół istotnych tematów społecznych. Realizowane działania pokazały, że teatr może być miejscem wzajemnego uczenia się, przełamywania barier i budowania relacji, a także skutecznie wspierać integrację społeczną, dostępność kultury oraz procesy włączające.

## NOWA IDENTYFIKACJA GRAFICZNA

Teatr Jaracza symbolicznie zaznaczył nowe otwarcie, wprowadzając zmienioną identyfikację wizualną. Zaprojektowane przez studio graficzne Homework nowe logo jest odważne i nowoczesne; oddaje dynamiczny charakter instytucji i jej gotowość do dialogu z publicznością; jest odwołaniem do tradycji i zapowiedzią przyszłości. Nowy znak czerpie inspirację z samej istoty teatru: ciągłego ruchu i transformacji; rezonuje z energią i ambicjami nowego repertuaru.

Teatr zdecydował się także na skrócenie w przekazach słownych i wizualnych zapisu nazwy do: „Teatr Jaracza”, sankcjonując stan faktyczny: większość widzów i widzów w mieście chodzi „do Jaracza” i ogląda spektakle „w Jaraczu”. Nowa identyfikacja wizualna szybko wpisała się w miejski krajobraz i przestrzeń mediów społecznościowych – plakaty i grafiki teatru wyróżniają się na tle innych prostą formą, wyrazistą kolorystyką i pomysłową, angażującą symboliką. Zmianom wizualnym towarzyszyło również uporządkowanie sposobu komunikacji teatru w mediach społecznościowych i materiałach promocyjnych. Nowa identyfikacja stała się narzędziem budowania rozpoznawalności marki oraz spójnego komunikowania programu artystycznego instytucji.

## PIEKŁOSTAN

Jednym z nowych elementów działalności Teatru Jaracza w sezonie 2025/2026 stał się Piekłostan – przestrzeń kawiarniano-koktajlowa, która wzbogaciła funkcjonowanie teatru o wymiar społeczny i integracyjny, wykraczający poza ramy działalności widowiskowej. Piekłostan, zaprojektowany jako miejsce wymiany myśli i eksperymentu artystycznego, funkcjonuje niezależnie, natomiast w partnerskiej relacji z teatrem.

Piekłostan zainaugurował działalność w lutym 2026 roku. Od tego momentu przestrzeń na stałe zagościła w kalendarzu kulturalnym Łodzi, oferując bogaty i zróżnicowany program wydarzeń. Regularny program Piekłostanu obejmował cykliczne inicjatywy skierowane do różnych grup odbiorców – od miłośników rękodzieła i gier planszowych, poprzez dyskusje literackie, po spotkania budujące otwartą, przyjazną przestrzeń dla społeczności LGBTQIA+. Piekłostan gościł również wydarzenia takie jak koncerty, spotkania autorskie i imprezy tematyczne towarzyszące premierom. Klubokawiarnia stała się również przestrzenią działań społecznych i solidarnościowych, wzmacniając otwarty, zaangażowany charakter teatru. W zorganizowanych wydarzeniach Piekłostanu (oprócz standardowej działalności kawiarni) wzięło udział 3775 osób uczestniczących.

Sezon 2025/2026 był zatem okresem intensywnej działalności artystycznej. W repertuarze wyraźnie zwiększył się udział współczesnej dramaturgii, adaptacji najnowszej literatury oraz projektów tworzonych przez artystki i artystów aktywnie uczestniczących w najważniejszych debatach współczesnego teatru. Przede wszystkim jednak był to początek długofalowej zmiany, której celem jest umacnianie pozycji Teatru Jaracza jako jednej z najważniejszych scen dramatycznych w Polsce oraz istotnego uczestnika współczesnej debaty kulturalnej i społecznej.